Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 V Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2016

Nr. 53 BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 januari 2016

In de Kamerbrief «personen met een diplomatieke immuniteit – aanpak bij overtredingen» van 8 september jl. (Kamerstuk 34 000 V, nr. 81) maakte het Kabinet melding van enkele onvoorziene omstandigheden waardoor het niet mogelijk is gebleken om de door het Kabinet in haar brief van 23 april 2014 geschetste aanpak van overtredingen door personen met diplomatieke immuniteit te realiseren. Met deze brief wordt uw Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het Kabinet thans voornemens is deze kwestie te benaderen.

Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 26 september 2014 geoordeeld dat aan personen met een diplomatieke immuniteit geen administratiefrechtelijke sancties, zoals boetes voor verkeersovertredingen, mogen worden opgelegd. Dit omdat het opleggen van boetes in strijd is met het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer, op basis waarvan immuniteit van rechtsmacht van diplomaten geldt ten aanzien van zowel strafzaken als civielrechtelijke en administratiefrechtelijke zaken. Het Kabinet heeft zich beraden op een alternatief systeem voor het aanspreken van diplomaten. Een dergelijk systeem dient niet alleen verenigbaar te zijn met de Nederlandse verplichtingen onder het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer, het dient ook te voorzien in prikkels om personen die immuniteit genieten te stimuleren zich aan de Nederlandse wet- en regelgeving te houden. Want hoewel buitenlandse diplomaten zich in het overgrote deel van de gevallen aan de Nederlandse wet houden, is het belangrijk een duidelijk signaal af te geven aan diplomaten die dit niet doen.

Het Kabinet staat voor wat betreft verkeersovertredingen de volgende aanpak voor: indien blijkt dat een verkeersovertreding is begaan door een persoon met diplomatieke immuniteit, is het voornemen om in plaats van de gebruikelijke beschikking een notificatiebrief te verzenden. Door middel

kst-34300-V-53
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

van die brief wordt de diplomaat er op gewezen dat, wanneer en op welke wijze de Nederlandse wet is overtreden. Tevens wordt uitgelegd dat personen die geen diplomatieke immuniteit genieten in vergelijkbare omstandigheden een boete krijgen opgelegd. De hoogte van deze boete wordt in de brief genoemd.
De diplomaat wordt vervolgens uitgenodigd dit bedrag over te maken naar een in de brief genoemd rekeningnummer. Aan de brief kunnen geen rechtsgevolgen verbonden worden. De diplomaat wordt er wel op gewezen dat hij zich aan de Nederlandse regelgeving dient te houden en dat dit in een concreet geval niet lijkt te zijn gebeurd. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Veiligheid en Justitie werken aan een projectplan gericht op invoering van voornoemde aanpak. Hoewel de onderliggende principes van de nieuwe opzet helder zijn, is de implementatie in de praktijk complex. Voor het verzenden en beheren van de notificatiebrieven moet een nieuw (IT) systeem worden opgezet en dienen koppelingen tussen de verschillende betrokken organisaties te worden gerealiseerd. Zo dienen gegevens over geconstateerde verkeersovertredingen, wanneer deze binnenkomen, te worden verrijkt met NAW-gegevens (naam, adres, woonplaats). Daarna moeten alle overtredingen waarbij een diplomaat lijkt te zijn betrokken worden afgevangen. De lijst van afgevangen overtredingen moet vervolgens worden overgebracht naar het nieuw te ontwerpen systeem. Omdat de systematiek van notificaties en betaalvoorstellen, anders dan bij reguliere boetes, niet volgt uit een bestaand wettelijk kader, wordt onderzocht welke partij de nieuwe aanpak op de meest effectieve en efficiënte wijze kan opzetten en implementeren. Afhankelijk van de gekozen opzet zullen eventuele noodzakelijke aanpassingen in wetgeving moeten worden doorgevoerd. Ook moet worden bezien voor welke doeleinden ontvangen betalingen kunnen worden aangewend. Zodra duidelijk is wat de precieze financiële consequenties van de voorgestelde aanpak zijn, zal worden besloten of deze in verhouding staan tot het te verwachten nut.

Uit het voorgaande blijkt dat het inrichten van een systeem voor het verzenden van notificatiebrieven aan diplomaten complex is, dat het kosten met zich meebrengt en dat het enige tijd zal duren voordat een dergelijk systeem gereed is.

In 2016 zal worden gewerkt aan de uitwerking van de beschreven oplossingsrichting. In de tussenliggende periode wordt alert gereageerd op eventuele ernstige incidenten in het verkeer waarbij diplomaten betrokken zijn. Diplomaten die een ernstige overtreding begaan, zoals het rijden onder invloed, worden door het Ministerie van Buitenlandse Zaken aangesproken. In uitzonderlijke gevallen, die dermate ernstig zijn dat de desbetreffende diplomaat in Nederland niet meer gewenst is, wordt aan de zendstaat gevraagd betrokkene terug te roepen.

Naar verwachting zal het met de hierboven beschreven nieuwe aanpak mogelijk worden de maatregelen ten aanzien van verkeersovertredingen begaan door diplomaten, aangekondigd in de brief van 23 april 2014, in belangrijke mate alsnog te effectueren. Er kan per diplomatieke missie of internationale organisatie worden bijgehouden in hoeverre de Nederlandse wet wordt gerespecteerd, er kan jaarlijks worden gerapporteerd over het aantal verkeersovertredingen, er kan in gesprek worden gegaan met ambassades en organisaties waarvan de stafleden relatief vaak de fout ingaan en er kan alsnog worden overgegaan tot het blokkeren van tankpassen indien daartoe aanleiding is.

Daarbij wordt het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer volledig gerespecteerd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur